

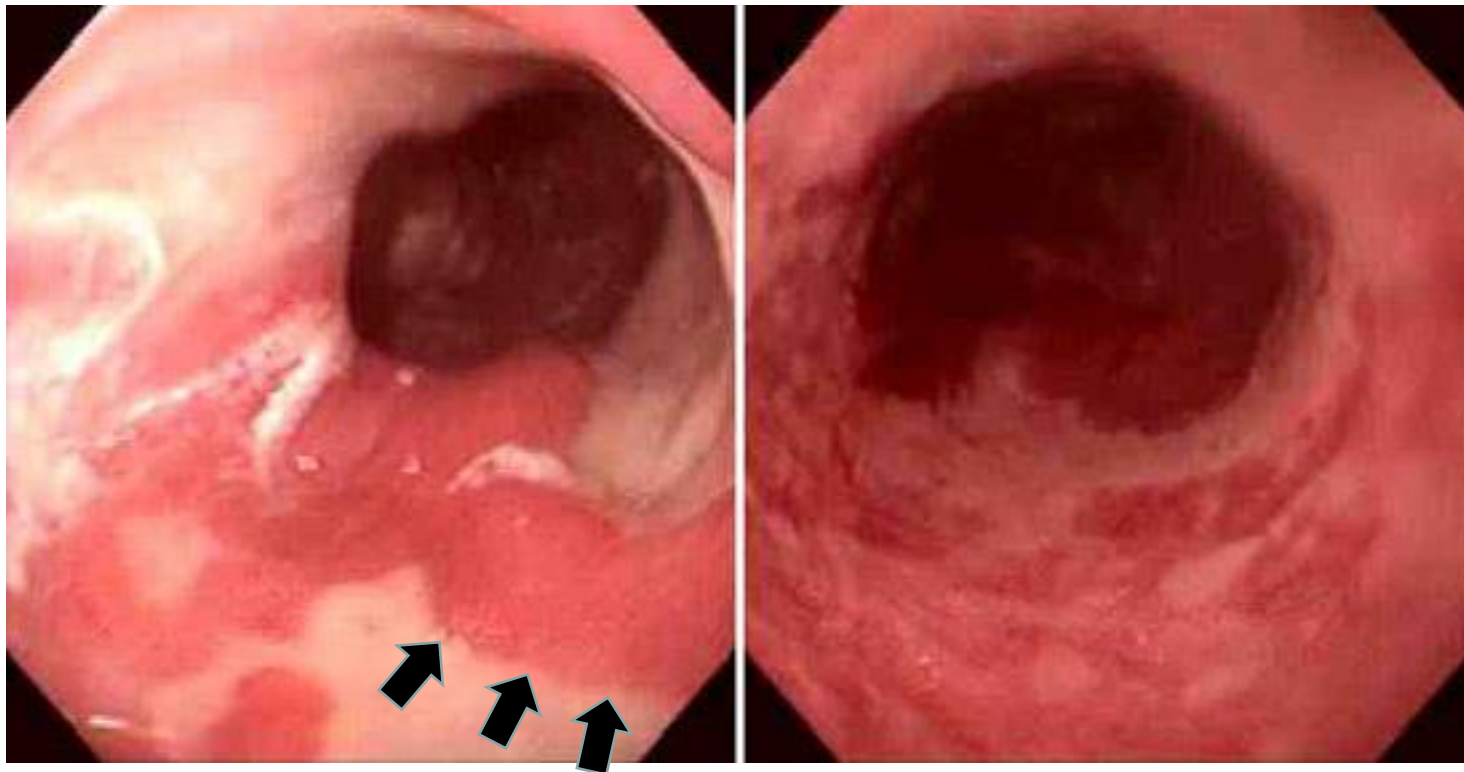
Gastrointestinalis betegségek szövettana

Felső GI tractus

Barrett oesophagus

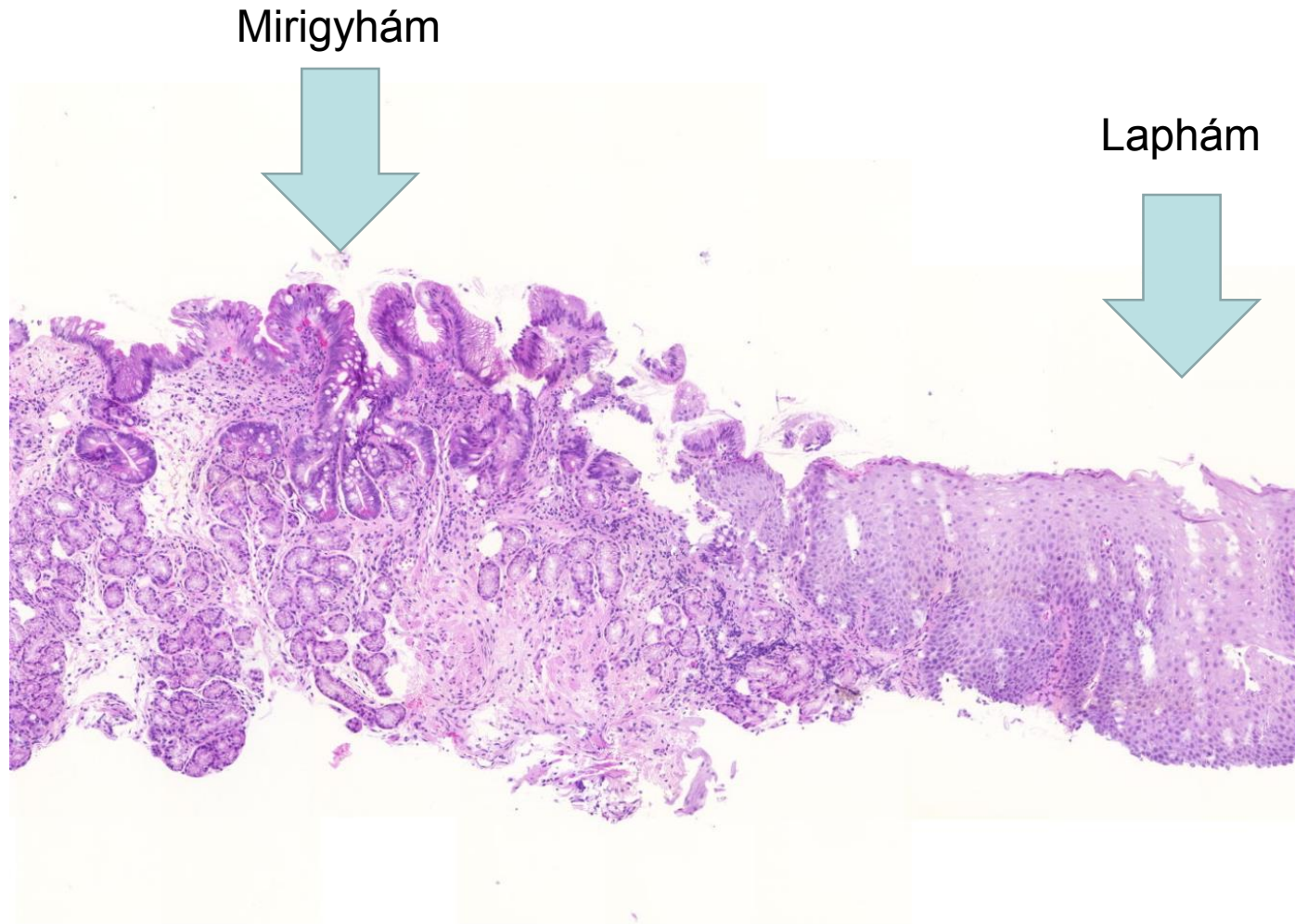
- Reflux oesophagitishez társul, de lehet tünetmentes is
- Emelkedett rizikó oesophagus adenocarcinomára (különösen dysplásiával társuló esetekben)→követés szükséges
- Diagnosztikai kritériumok:
  - Endoszkópos eltérés
  - Szövettani kép

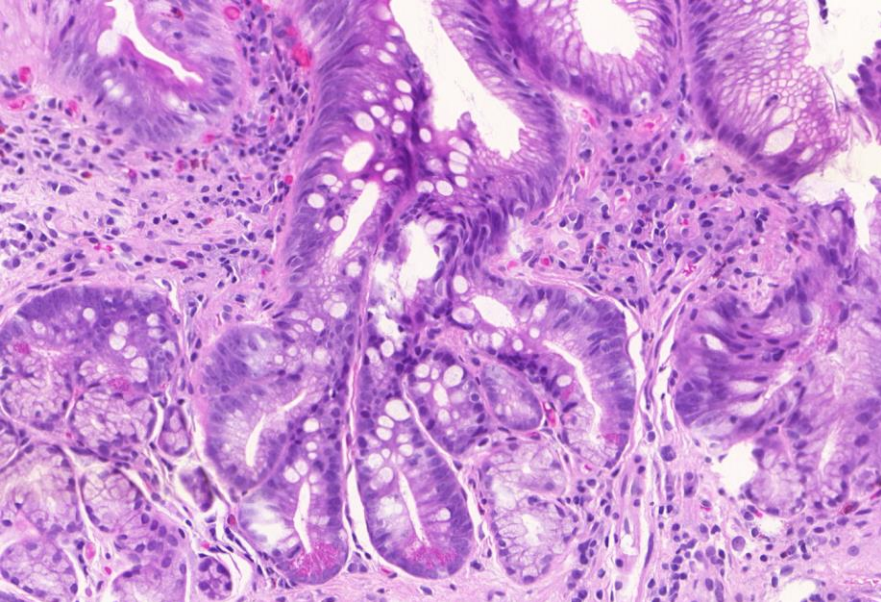
Endoszkópos kép

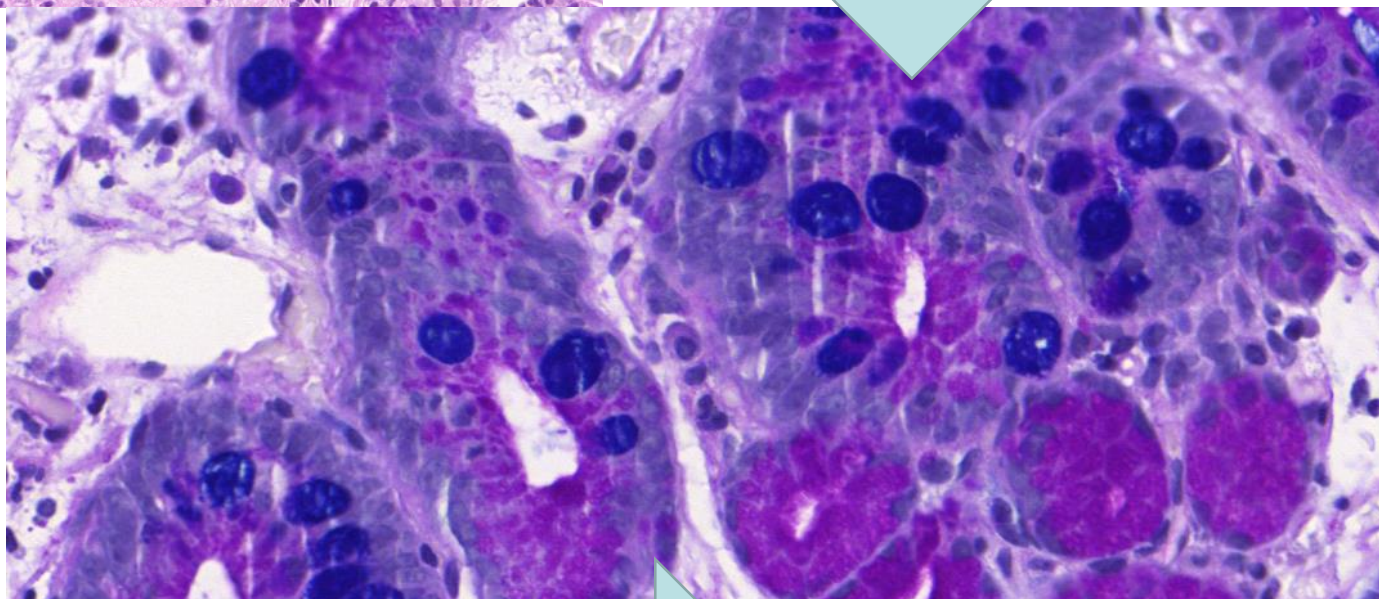
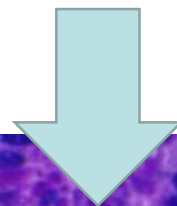
Jellegzetes lazacvörös elszínesődés a „Z” vonaltól oralis irányban

Szövetteni kép – SC junctionból

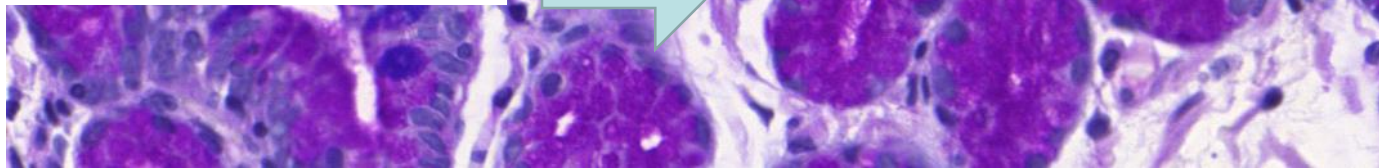

Alciánkék pozitív kehelysejtek

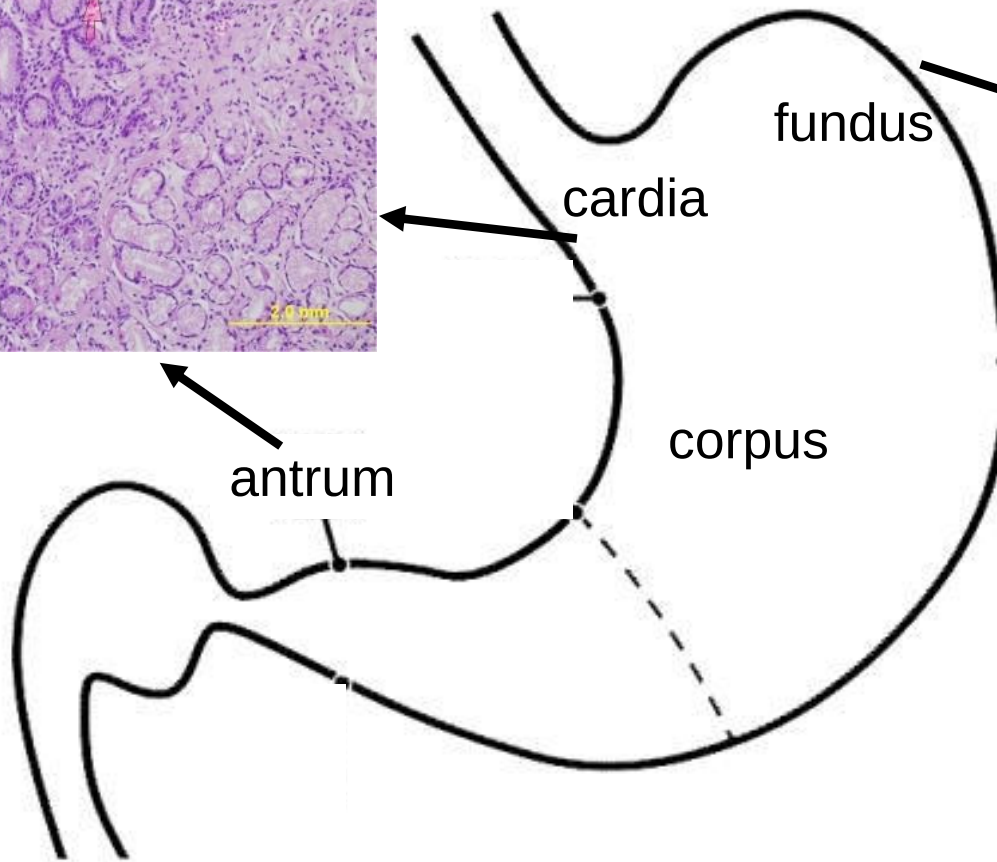
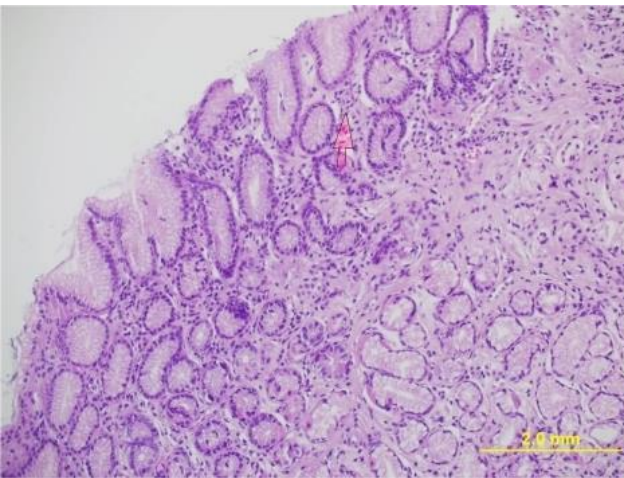
Normál PAS+ mirigyek

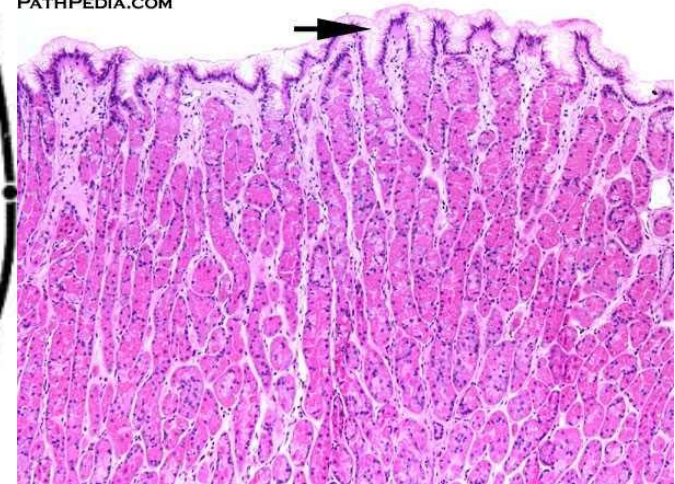
Barrett oesophagus high grade dysplasiával (nem oktatási metszet)

Gyomor részei

PATHPEDIA.COM

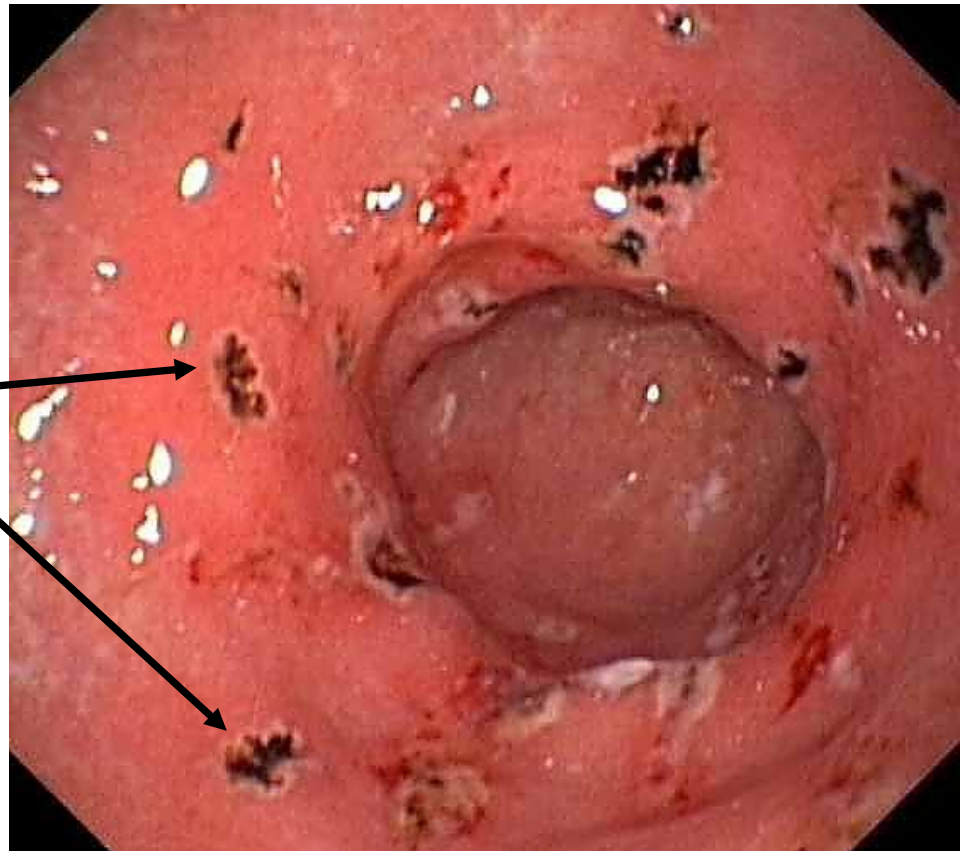

Fiziológiai háttér

- Védő tényezők:
  - nyák
  - bikarbonát
  - vérellátás
  - prosztaglandinok
- Károsító hatások:
  - sósav
  - pepszin

Akut gastritis

- A gyomornyálkahártya heveny gyulladása
- Legtöbbször átmeneti
- Fő sejtes eleme: neutrophil granulocyták
- Nyálkahártyahiány (erosio - ld. később) /vérzés is kísérheti

Akut gastritis etiológiája

- Gyógyszerek
  - NSAID, steroid, cytostaticum
- Alkohol, dohányzás, kávé
- Uraemia
- Stressz
- Égési sérülés
- Szívelégtelenség
- Portalis hypertensio
- Ischaemia
- Fertőzés, sepsis
- Kémiai ágensek
- Élelmiszerek
- Sugárzás

Krónikus gastritis

Két fő jellegzetessége:

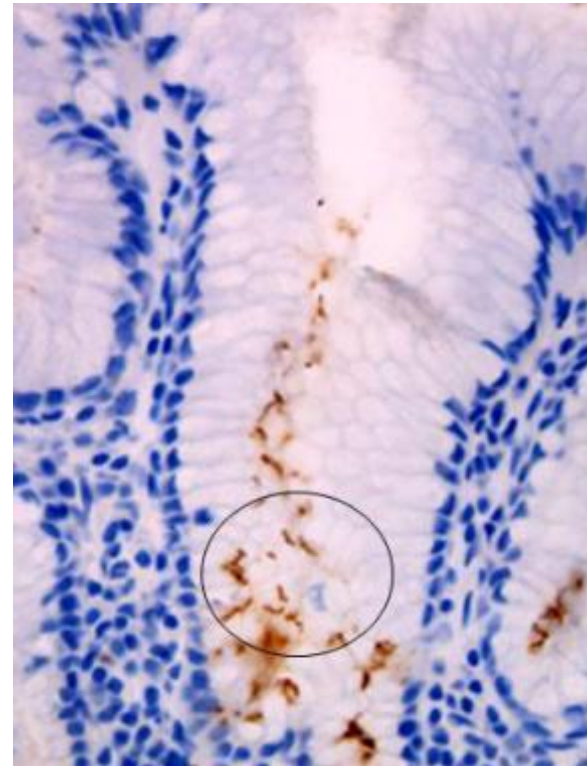
- gyulladásos sejtek (heveny és idült) szűrik be a lamina propriát
- a mirigyhám atrófiája

Osztályozás: (Sydney-klasszifikáció-1991)

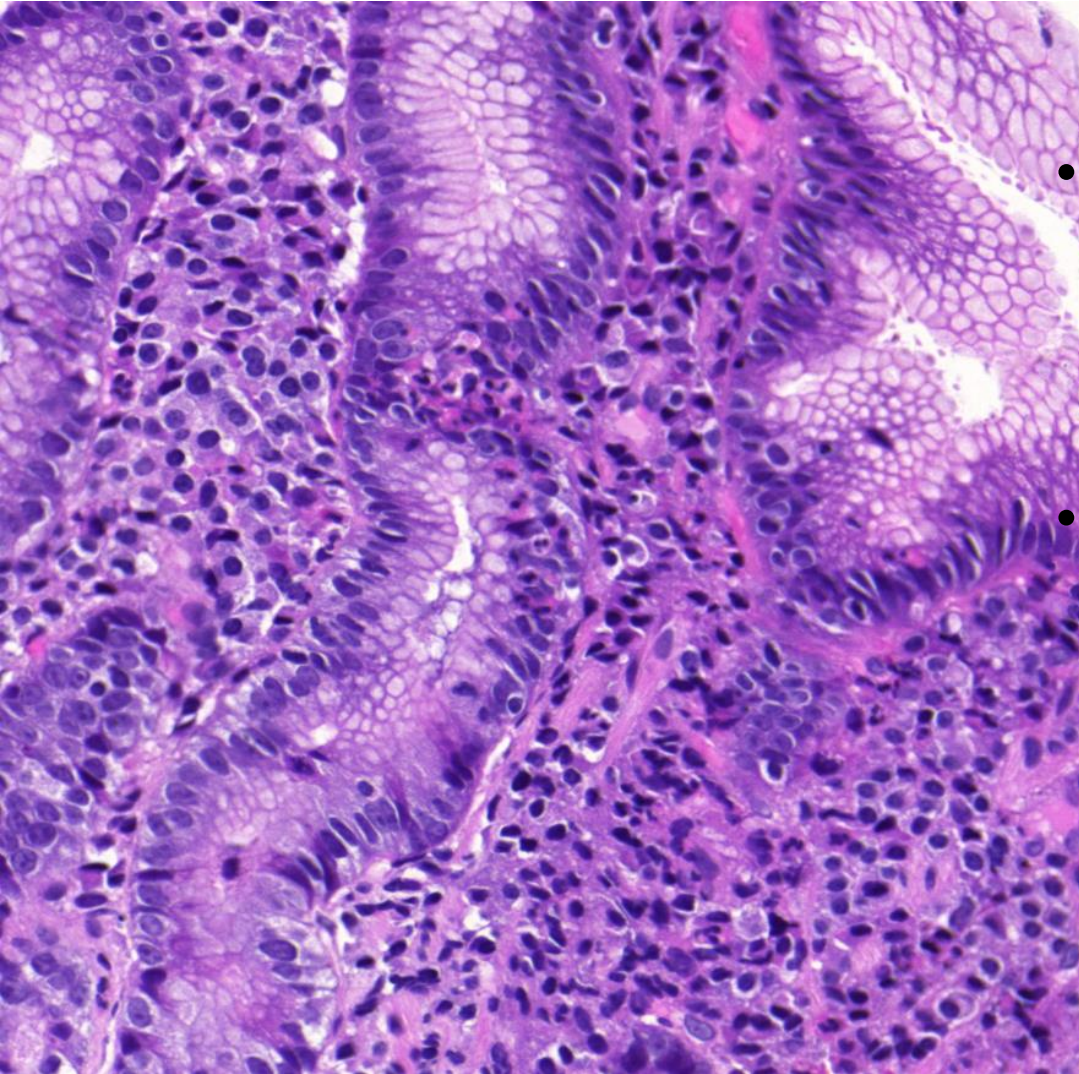
Típus	Nem atrófiás	Atrófiás	Speciális
Etiológia	H. pylori	• Autoimmun • Multifokális atrófiás (H.pylori+étrend, környezeti tényezők)	• Kémiai (NSAID, epés reflux) • Irradiációs • Granulomatózus (pl.: vasculitis) • Lymphocytás (immunmediált, glutén) • Eosinophil (allergia) • Infektív (baktérium, vírus)

Helicobacter pylori asszociált gastritis

- Egyik leggyakoribb krónikus gastritis
- H. pylori: pálcika/spirál alakú
- Gram-negatív baktérium
- Típusosan antrumot fertőzi
- A hámfelszín feletti nyákban található

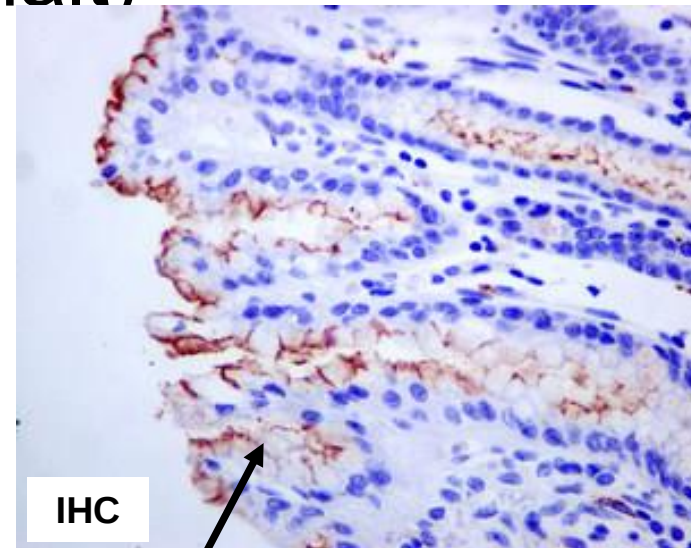
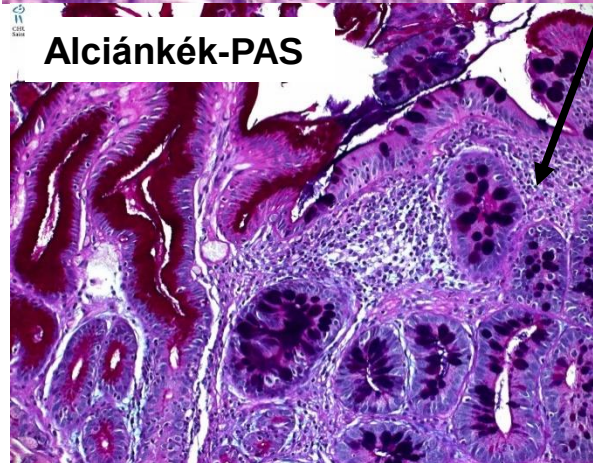
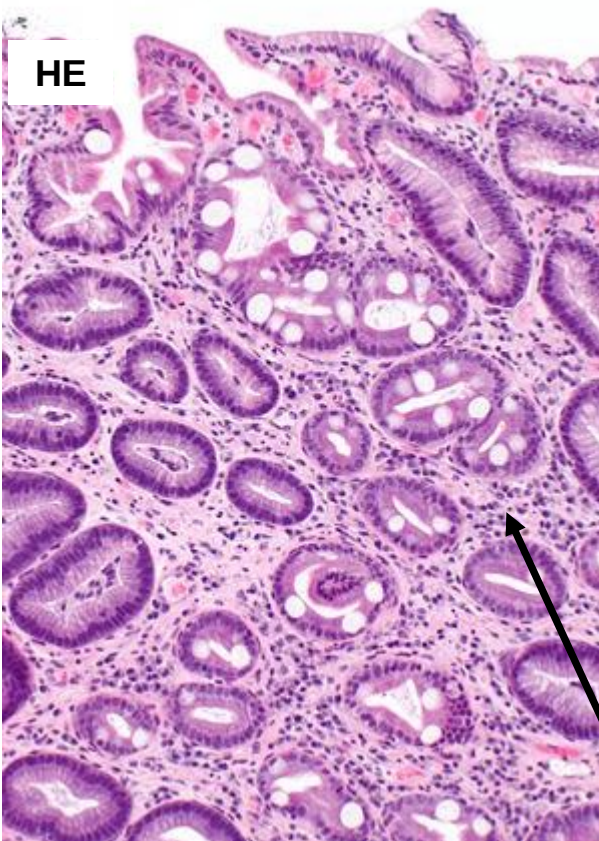

Krónikus gastritis (H. pylori asszociált)

- Lymphocyták/plazmasejtek infiltrálják a lamina propriát.
- Neutrophilek betérjednek a mirigyhámsejtek közé =
aktivitás

Krónikus gastritis (H. pylori asszociált)

- H. pylori a nyákban (Giemsa / IHC)
- Intestinalis metaplasia

Krónikus gastritis szövődményei

- Pepticus fekély
- Nyálkahártya atrófia és intestinális metaplasia
- Dysplasia → adenocarcinoma
- MALT-lymphoma (Helicobacter)

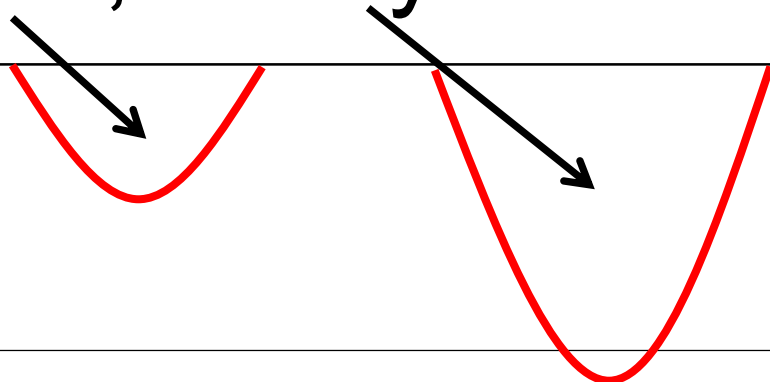
Erosio, fekély

- Mucosa
  - epithel
  - lamina propria
  - muscularis mucosae

Submucosa

Muscularis propria

Serosa

Akut erosio / fekély

Főleg gyomorban

Okai:

- Savtúltengés
- Sokk
- Stressz - műtét/trauma
- Cushing-fekély (CNS sérülés)
- Szteroid-fekély
- Curling-fekély (égési sérülés)

Krónikus fekély

duodenum:gyomor (antrum) 4:1

Okai:

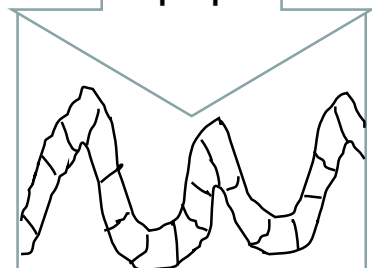
- **H. pylori**
- NSAID
- Dohányzás
- Alkohol
- Hyperaciditás
- Gastroduodenalis reflux

Pepticus fekély kialakulása

Normál

- Károsító hatások:

- sósav
- pepszin

mucosa

muscul. muc.

submucosa

- Védő

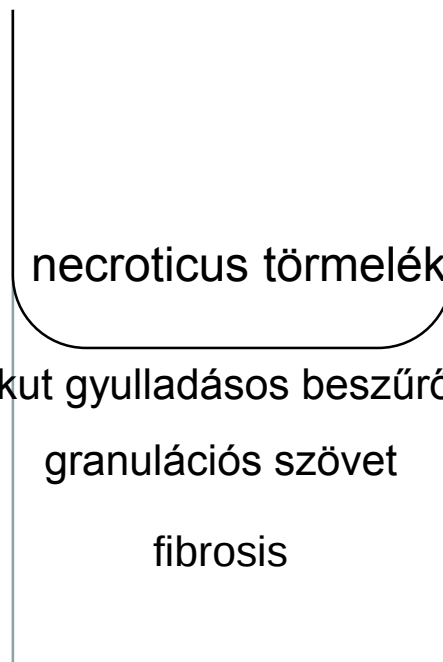
- nyák
- bikarbonát
- vérellátás
- prosztaglandinok

- Károsító hatások↑
  - **H. pylori**
  - NSAID
  - Dohányzás
  - Alkohol
  - Hyperaciditás
  - Gastroduodenalis reflux

- Védő mechanizmusok↓
pl.: ischaemia, shock

Fekély

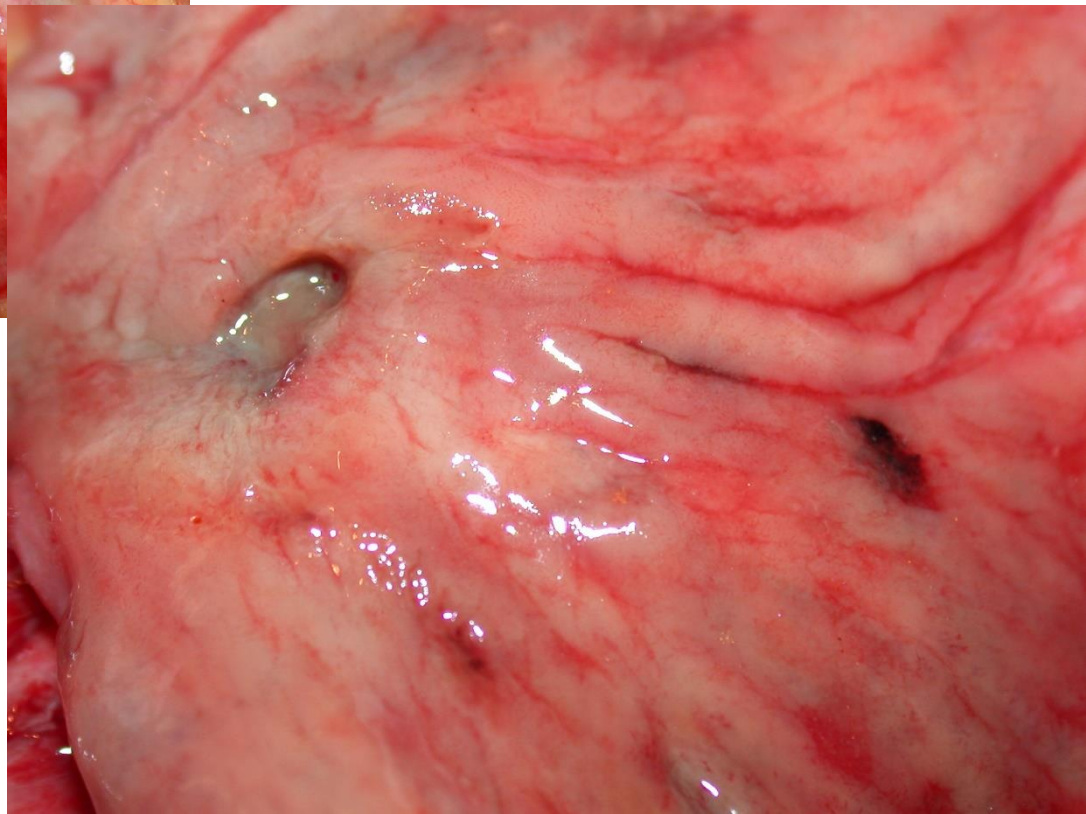
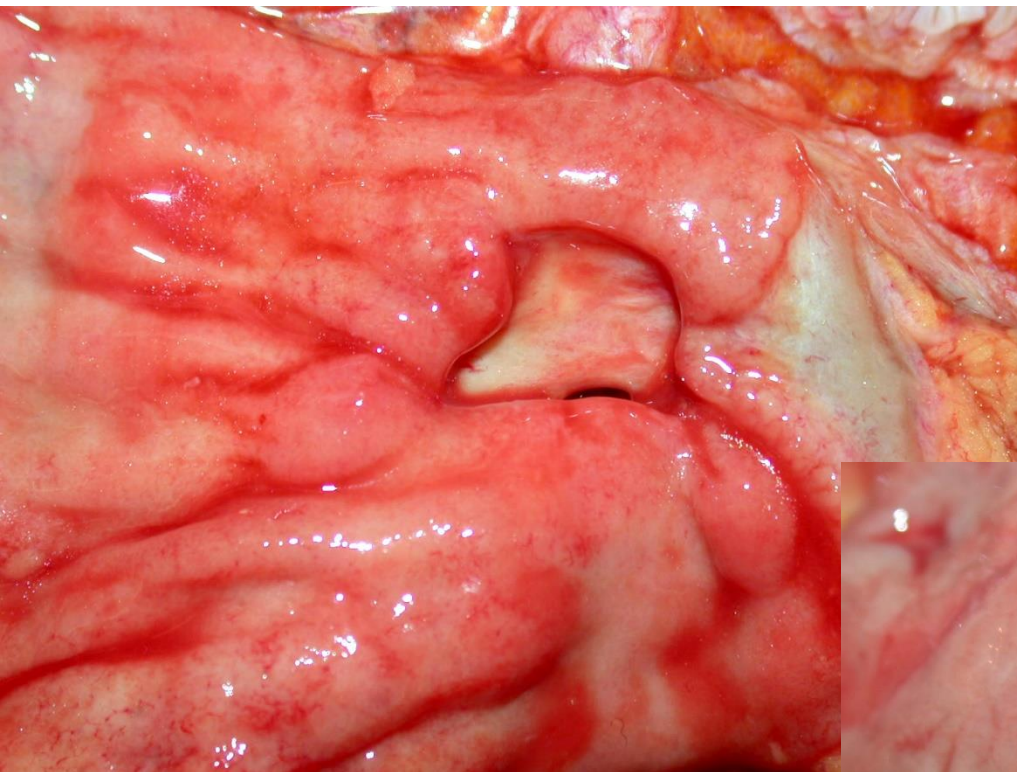
necroticus törmelék

akut gyulladásos beszűrődés

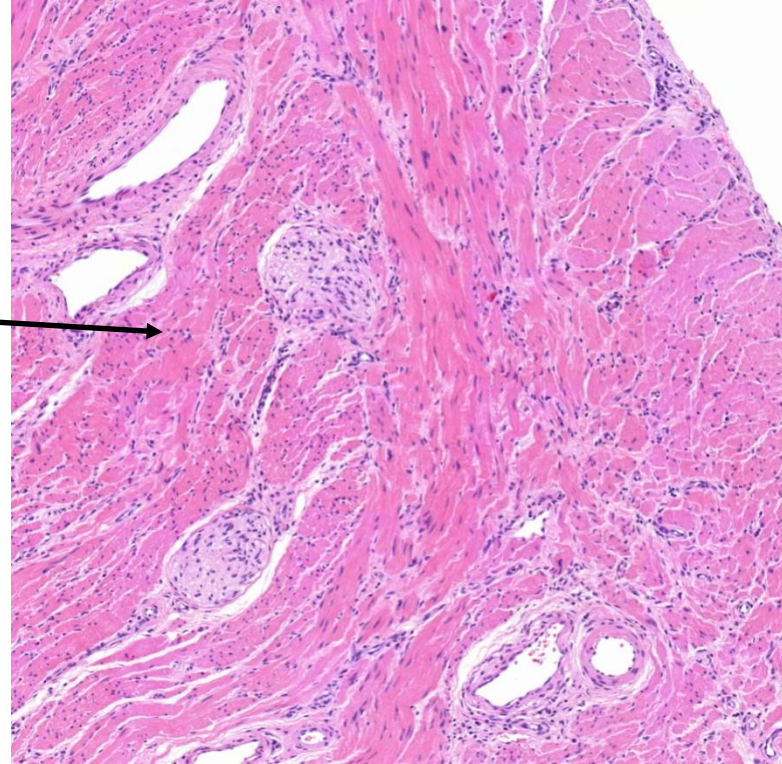
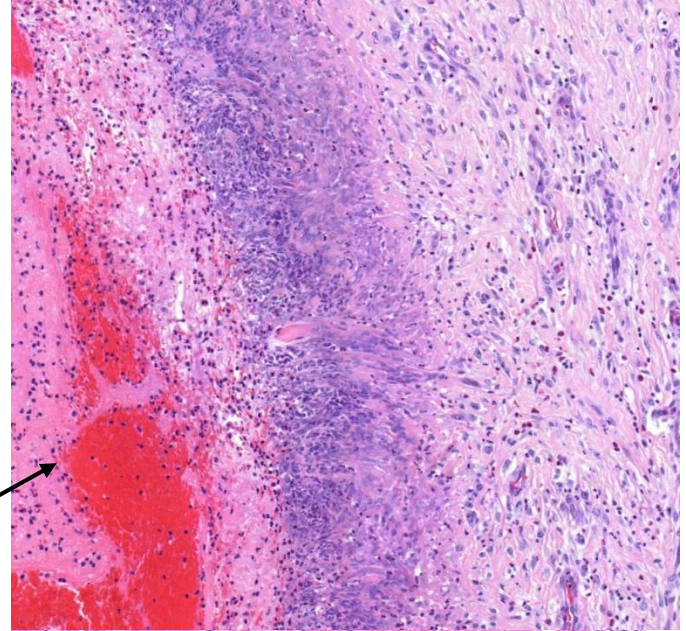
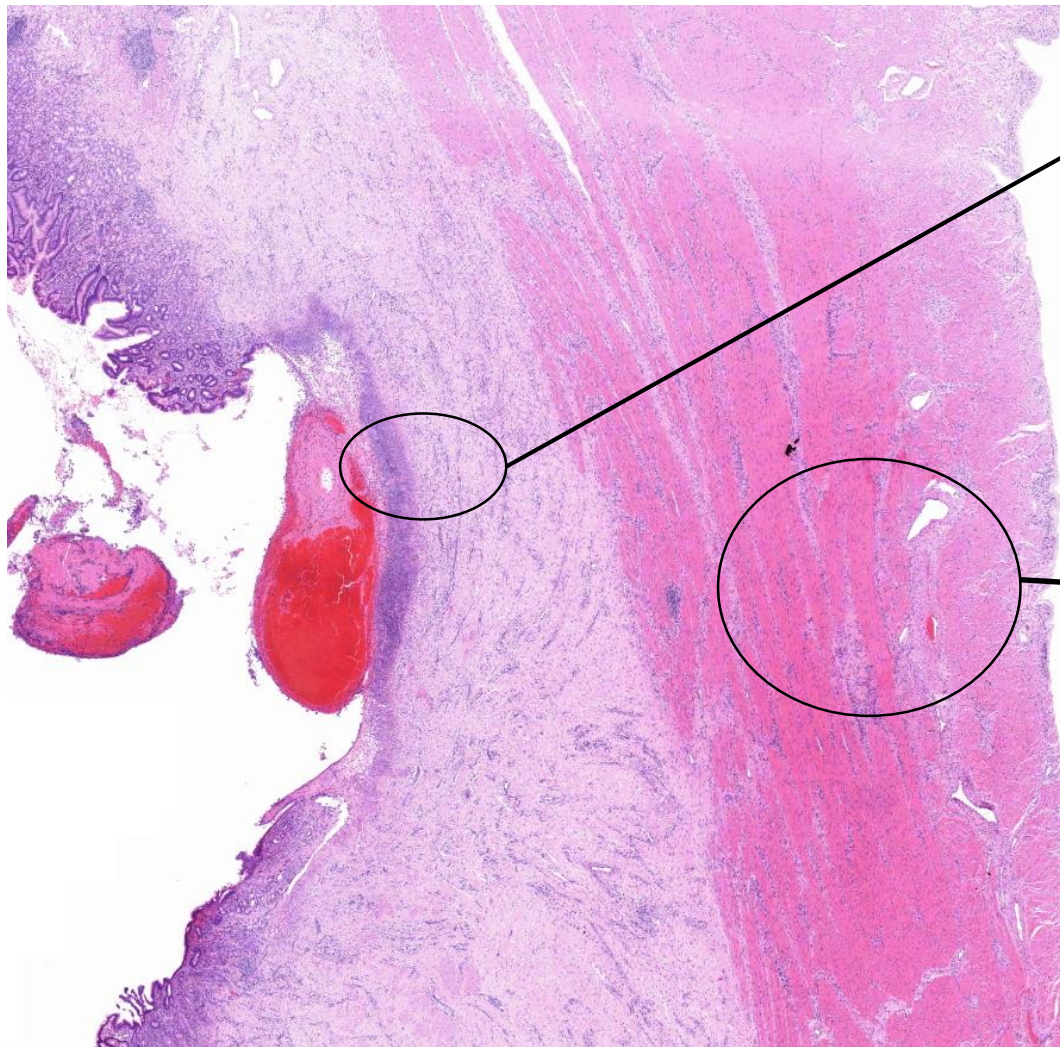
granulációs szövet

fibrosis

Pepticus fekély

Pepticus fekély

Szövődmények

- Vérzés
- Perforáció
- Penetráció
- Hegesedés (pl. pylorusstenosis)
- Malignus transzformáció

Gyomor adenocarcinoma

- Gyomortumorok 90-95%-a adenocarcinoma
- Korai tünetek = krónikus gastritis tünetei
(dyspepsia, nausea)
- Késői tünetek: fogyás, anorexia, húsfogyás, székletváltozás, anaemia, vérzés
- Túlélés (5 éves):
  - korai gyomorrák: > 90% (T1N0M0)
  - Előrehaladott gyomorrák: < 20%
- Prognózist meghatározza:
  - lokális invázió (pT)
  - regionális nyirokcsomó áttétek (pN)
  - távoli áttétek

Gyomor adenocarcinomák típusai (Lauren-osztályozás)

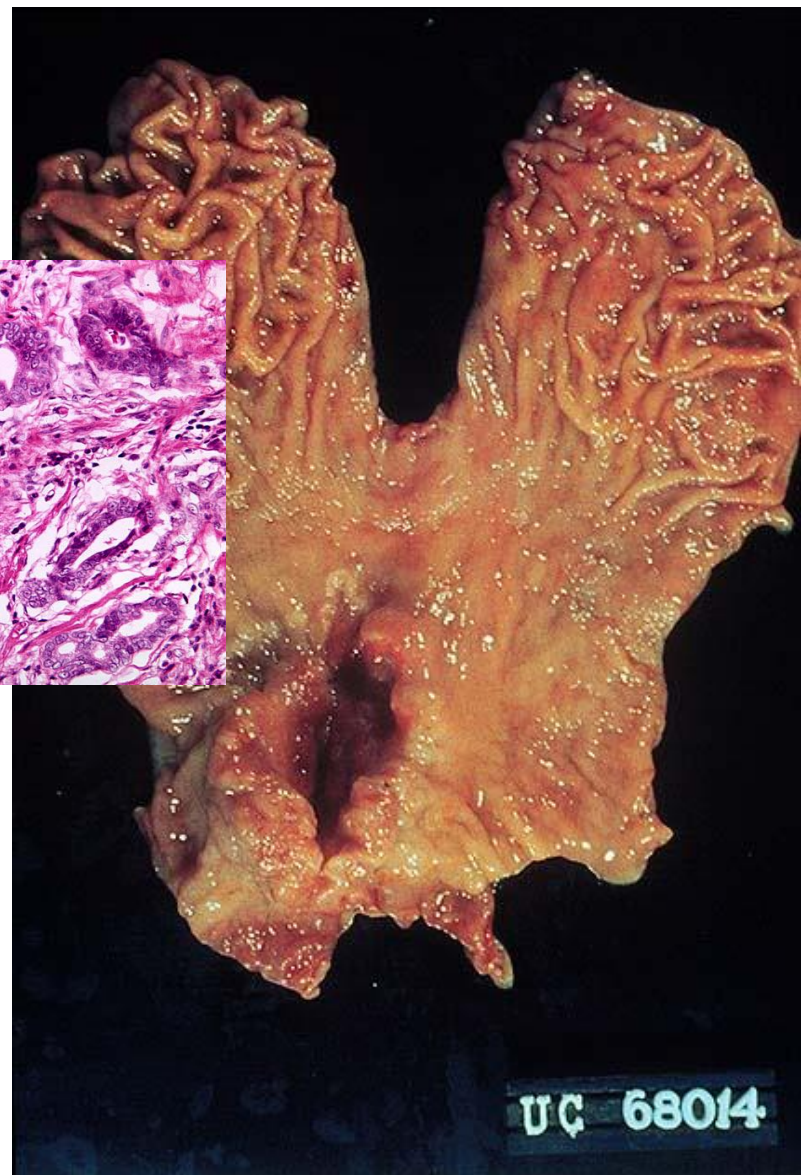
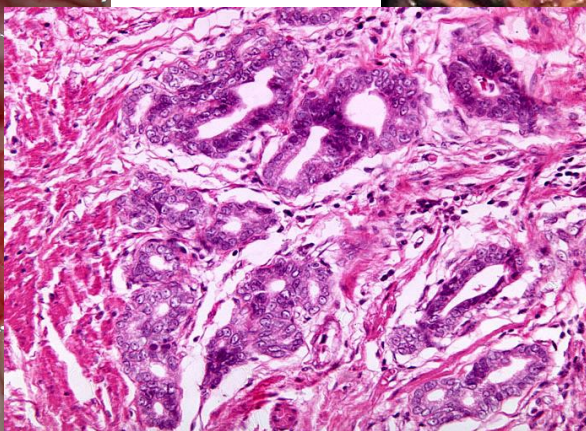
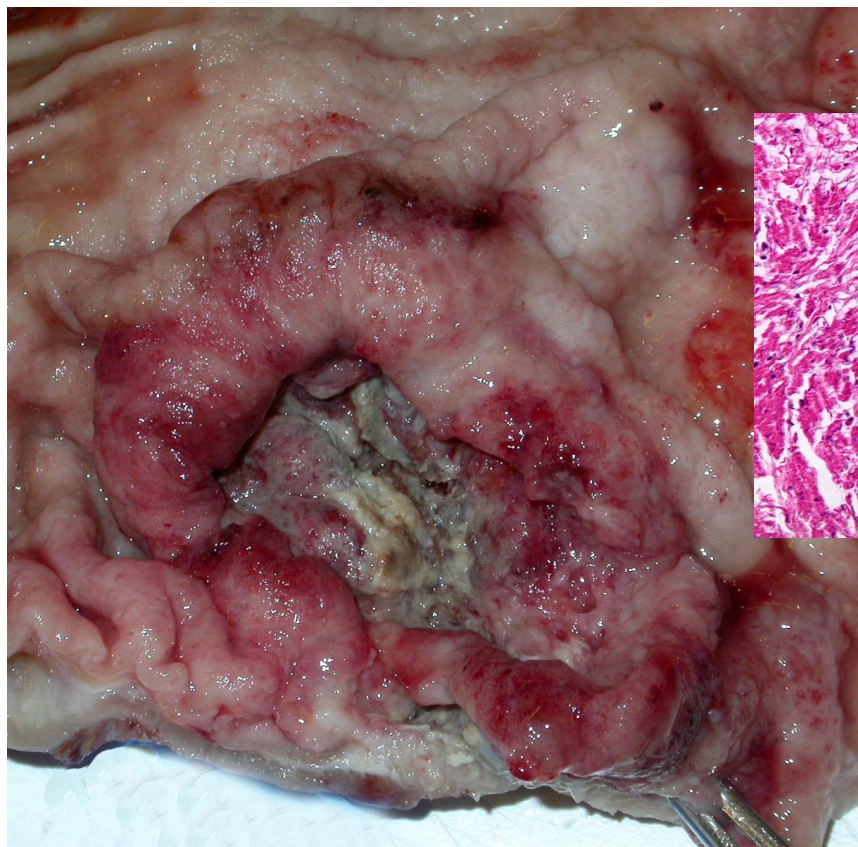
- Intestinális

- Exophyticus
/kifekélyesedett
(felhányt szél)
- Mirigyszerű struktúrák
- Nyáktermelés↑
- Dysplasia/adenoma
talaján
- HER2-amplifikáció

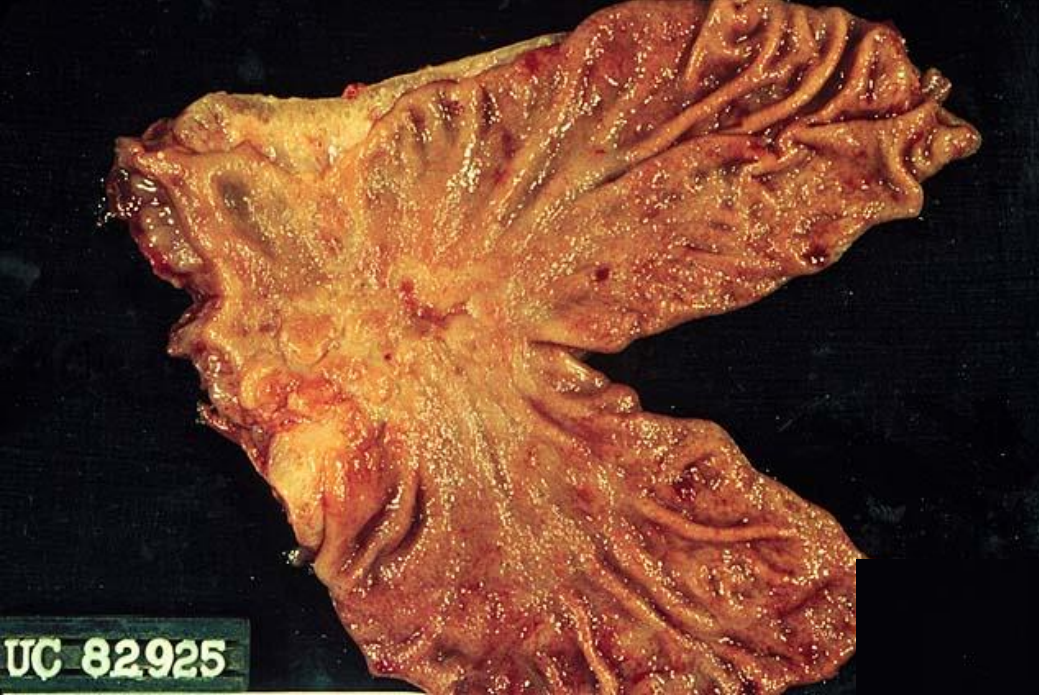
- Diffúz

- Infiltratív
- Desmoplasticus –
linitis plastica
- Diszkohezív sejtek
- Nyákcseppek a
citoplazmában
- Nincs precursor
- E-cadherin veszteség

Intestinális típus

Diffúz típus

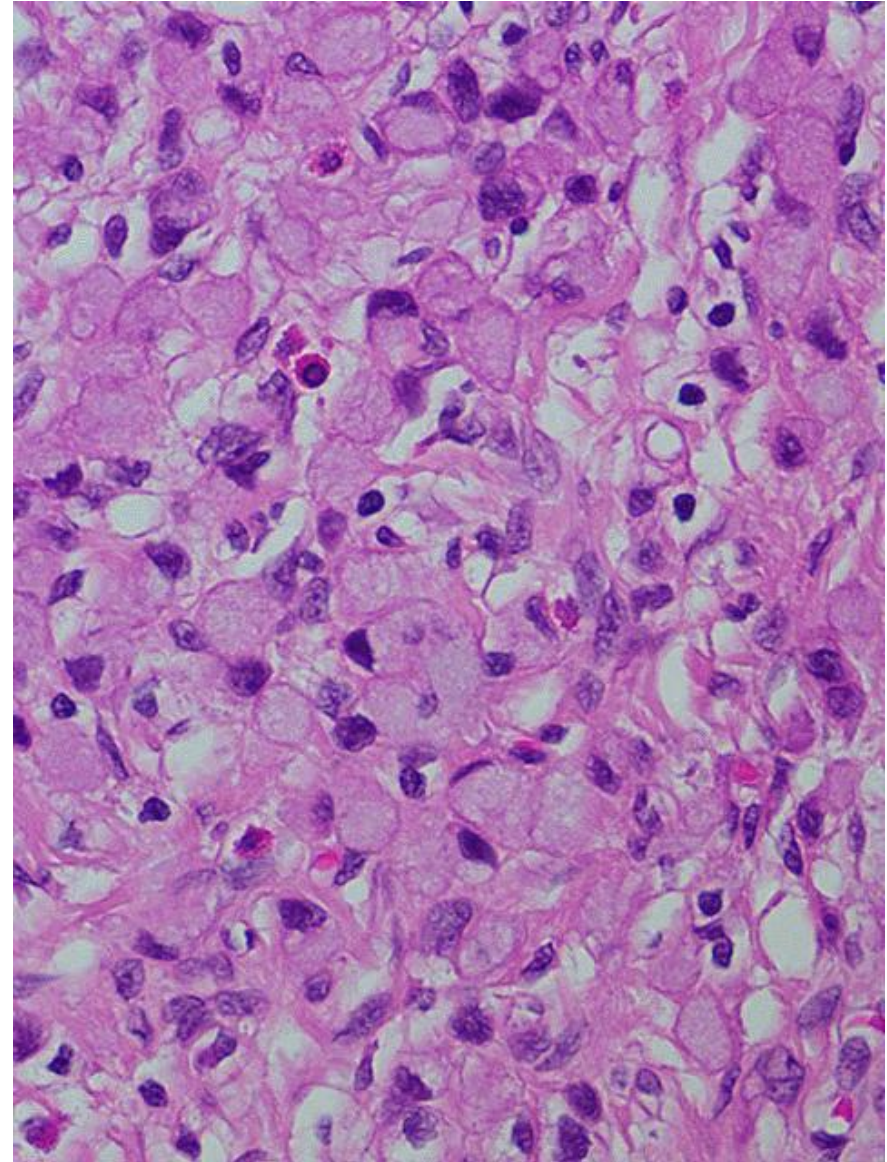

Linitis plastica

Diffúz típus

Pl. carcinoma sigillocellulare/
pecsétgyűrűsejtes gyomorrák

GIST

(gastrointestinalis stromalis tumor)

- A gyomor-bél traktusban előforduló leggyakoribb mesenchymalis tumor
- Pacemaker-sejtekből (Cajal-sejt) indul ki
- Esetek több, mint fele gyomorban alakul ki
- 75-80% KIT (CD117) mutációt, 10% PDGFR A mutációt hordoz
- Előfordulás csúcsa: 60 év körül
- Prognózist meghatározza:
  - Méret
  - Mitózisok száma
  - Lokalizáció (vékonybélben rosszabb prognózis)

GIST

Soliter, jól körülírt, rugalmasan tömött növedék a submucosában, ritkábban subserosalis vagy intramuralis is lehet.

GIST

